

ИЛИНДЕНЪ

Органъ на бившитъ македоно-одрински революционери

УРЕЖДА РЕДАКЦИОНЕНЪ КОМИТЕТЪ — ИЗЛИЗА СЕДМИЧНО
РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ НА УЛИЦА „ПРЪСЛАВЪ“ № 4 — СОФИЯ.

ТЕЛЕФОНЪ 1932

АБОНАМЕНТЪ:

За България годишно 120 лв.

„ „ полугодишно 65 лв.

За странство 200 лв.

За Америка 2 долара

Комюнике на В. М. Р. О.

На 31 август т. г. бѣ извършено едно велико злодѣяние: измѣнически бѣ убитъ легендарния вождъ на македонското революционно движение, члена на Ц. К. на В. М. Р. О. Тодоръ Александровъ.

Физическитѣ убийци извергитѣ Щерйо Влаховъ и Динчо Вретеновъ, двѣ най-вѣрни и преданни орждия на Алеко Василевъ, още не сж заловени.

Заговора, обаче, е напълно разкритъ. Устроителитѣ на атентата, заговорницитѣ-измѣнници Алеко Василевъ, Г. Атанасовъ и тѣхнитѣ съ-

участници сж наказани съ смъртъ отъ организацията.

КАКЪ СТАНА УБИЙСТВОТО на Тодоръ Александровъ

Окръжна сбирка.

На 31 августъ била свикана конференция на дѣятелитѣ въ Серския революционенъ окръгъ. Началникъ на тоя окръгъ е Алеко Василевъ, наричанъ още Алеко-Паша, а неговъ секретаръ на Алеко — Георги Атанасовъ. На сбирката били поканени да присъствуватъ и членоветѣ на Централния комитетъ Т. Александровъ и Ал. Протогеровъ, които по право присъствуватъ на подобни сбирки. На сбирката трѣбвало да се разгледатъ слѣднитѣ въпроси: 1. отчети за положението на окръга; 2. разглеждане манифеста на виенчани, 3. недоразуменията между организацията и някои членове отъ ръководното тѣло на Илинденската организация и 4. разни.

Делегатитѣ на сбирката бѣха почнали работата си, когато се получило извѣстие за идването на двамата членове отъ Централния комитетъ. Ръководителя на окръга Алеко Василевъ изпраща двамата си най-довѣрени хора Щерю Влаховъ и Димчо Вретеновъ да посрѣщнатъ идващитѣ, които придружава само единъ четникъ. Минавайки край едно близко до сбирката село, изпратенитѣ съ Алеко четници — убийцитѣ на Т. Александровъ оставили дългото си оръжие и продължили пътя и когато срѣзнали Александрова, тѣ се връщатъ вкупомъ къмъ мѣстото на сбирката.

Убийството

Когато приближили селото, въ което убититѣ бѣха оставили оръжието си, всички се спрѣли на почивка, а Тодоръ Александровъ извадилъ хлѣбъ и храна да се понахрани, като поканилъ и посрѣщачитѣ. Последнитѣ отказали и заявили, че ще отидатъ въ селото, за да си прибератъ оръжието. Въ това врѣме отъ скрито мѣсто застрѣляли смъртоносно Тодоръ и придружаващия го четникъ, а Ал. Протогеровъ останалъ неолученъ. Слѣдъ това убийцитѣ се бърже отдалечили.

Гърмежитѣ били чути въ сбирката, която по нареждане на Ал. Василевъ прѣстановила работата. Той съ нѣколко още другари делегати се отзовалъ на мѣстото, дѣто се чули гърмежитѣ и се завърнали, като обадили на конгресиститѣ голѣмото злодѣяние спрѣмо организацията, извършено отъ измѣнници. Тѣлата на убититѣ били прибрани и поставени въ близката църква — монастирче. Конгресътъ не е можалъ да привърши дневния си редъ, само изслушалъ отчетитѣ и разгледалъ манифеста на П. Чаулевъ и декларацията на Т. Александровъ и Ал. Протогеровъ. Сбирката осъдила манифеста, като подложенъ и одобрила декларацията на двамата членове отъ Централния комитетъ, слѣдъ убийството на Т. Александровъ сбирката е разгледала положението на вдовицата Александрова и дветѣ ѝ малолѣтни дѣца и опрѣдѣлила за издръжка пенсия; а въпроса за разглеждането разпритѣ между нѣколцина членове на ръководното тѣло на Илинденската организация рѣшава се да се разгледа въ Горна Джумая по-късно, къмъ 12 септемврий, кждѣто трѣбвало да дойдатъ всички членове отъ ръководното тѣло, на Илинденската организация, както и заинтересованитѣ и задграничнитѣ прѣдставители на Рев. организация. Съ щеврѣменно Алеко Василевъ и Г. Атанасовъ извикватъ най-близкитѣ хора на Т. Александровъ и задграничнитѣ прѣдставители веднага да дойдатъ на сбирката по много важни въпроси.

Подозрения и наблюдения.

Обстоятелството, че се викатъ всички най-близки на Т. Александровъ хора, безъ да има нужда сбирката отъ охрана, секретари и интелектуални сили, защото сж знаели, че присъствуватъ двамата членове отъ Централния комитетъ, озадачило поканенитѣ, и въпреки това, ония които сж били по мѣстата си рѣшили да

заминатъ. Посрѣщатъ ги куриери на опредѣленитѣ мѣста и ги водятъ, безъ да могатъ да дадатъ обяснения, защо се викатъ. Пжтуватъ по кози пжтеки цѣль день и замржкватъ въ едно планинско село, кждето биватъ настанени за спане въ съвсемъ неудобни квартири и разпредѣлени на групи отъ мѣстата на идването имъ, безъ обаче да се знаятъ, че сж въ едно и сжщо село. Подозренията още повече се усилватъ, но съ стоическо тжрпение чака се края на всичко замислено, безъ да се дава, обаче, видъ на подозрителностъ. Поради лошата обстановка и неизвестността и дума не е можело да става за спокойно спане. Сутринъта, слѣдъ като се омиватъ и закусватъ на две-на-три, продължаватъ пжтя по стрѣмни усой.

При една малка почивка съпровождаващитѣ ги казватъ на първата група: — да почакаме още малко. Ето го иде. Той се показва!

— А бе, кой той!

— Старецътъ; Александъръ Протогеровъ, който бѣше въ сжщото село, но трѣгна малко по-късно отъ васъ.

Съобщение и погребение.

Когато А. Протогеровъ настигна и се събра съ първата група, тогава съпровождаващитѣ ги имъ обадиха, че измѣнници — злодѣйци убиха легендарния македонски националенъ герой Т. Александровъ, че е дадено писмено нареждане да се търсятъ и заловятъ убийцитѣ и че тѣлото на убития се намира ей тамъ, на 300—400 крачки в черквичката. Известието поразява всички като грѣмъ; всички плачатъ и ридаятъ, а Ал. Протогеровъ вече петия день още не може да дойде въ себе си отъ тжга за голѣмата загуба.

Единъ отъ най-близкитѣ на Тодора войвода не може да се въздържи и избухва: „подлеци, разбойници, изменници, какво сте направили!“ Трѣбваше дълго врѣме да се успокоява и укротява тая буйна натура.

Групата продължава пжтя и пристига прѣдъ тленнитѣ останки на най-великия македонски революционеръ и патриотъ, тѣлото на когото бѣ почнало да се разлага, но физиономията му още се познава. Алеко и Г. Атанасовъ сж край тѣлото и стоятъ съ пълно спокойствие като истукани и послѣднитѣ казватъ, че врѣме е да се пристѣпи къмъ погрѣбване на тленнитѣ останки, прѣдвидъ на това, че сж вече на разлагане. Държатъ се три рѣчи, една отъ които Г. Атанасовъ. Експандивния младъ войвода не може да се удържи отъ плачъ и избухване и заявява, че тѣлото на тѣхния шефъ не може да бжде заровено, безъ да се строели за почестъ и вѣчна память и изявява желание той да стреля. Настава смущение въ противната страна и се рѣшава трима четника по настрана да стрѣлятъ три пжти. Това стана на 5 того.

Разотиване и клѣтвата

Слѣдъ извършването на погребалната церемония, всички вкупомъ поематъ обратно по стрѣмнитѣ пжтеки, размѣнявайки погледи и думи близкитѣ и правейки видъ, че единъ други не подозиратъ въ нищо.

Когато хората на Т. Александрова се отдѣлили отъ Алековитѣ, свободно вече размѣнили мисли и впечатления, заклѣли се да не казватъ за убийството на Т. Александрова никому, до като не се добератъ до истинскитѣ причини на убийството, не издирятъ интелектуалнитѣ убийци и не имъ отмѣстятъ достойно. И стана това, което обществото и пресата узна на 15 того.

Нисимъ Геронъ & Синъ

ВАРНА

Манифактура, галантерия
и книжарница на едро

ул. „Габровска“ № 26.

Тодоръ Александровъ

Той, прѣди да приналежахъ на насъ, принадлежеше на нашето племе.

Чедо негово, той му служеше отъ ранни младини до деня на своята умирачка.

И му служеше вѣрно, честно, безкористно, съ любовь, съ прѣданостъ, съ нежностъ и съ себеотрицание.

Погълнатъ всецѣло въ непосилната борба, която водѣше съ враговетѣ на нашето отечество, той не забравяше и насъ, неговитѣ близки по кръвъ и родство хора.

Отъ своето скжпо и строго разчетено врѣме той откъсваше дѣлъ и за насъ, за да ни обси́пва съ своитѣ добродѣтели, лични и сѣмейни, съ които бѣше надаренъ.

Хора зли и съ зли помишления, хора малоумни и хора съ болнави амбиции покосиха на 31 изтеклий мѣсець августъ неговия животъ и лишиха нашето племе и насъ отъ него.

Той принадлежи вече на вѣчността и на историята.

Нека нашитѣ проклятия и проклятията на българитѣ: свободни и неосвободени, паднатъ върху злодейцитѣ, чийто злодейски куршуми пронизаха неговитѣ чисти и честни гърди.

За успокоение душата на незабравимия и непрѣжалимъ покойникъ, на 18 того, въ четвъртъкъ, 10 часа прѣди пладне, ще се отслужи въ съборната църква Света Недѣля **панахида**.

София, 16 септемврий 1924 г.

ОПЕЧАЛЕНИ:

Майка **Мария**, съпруга **Евангелия**, синъ **Сашо**, **Мими**, сестри: **Екатерина**, **София**, **Василка**, **Елена** и **Коца**, зетьове: **К. Ципушевъ**, **М. Моневи**, **Л. Панушеви** и **Т. Панушевъ**.

Сѣмейства: **Александрови**, **Т. Баялца**, **пушеви**, **М. Моневи**, **Л. Зафирови**, **Т. Панчовски**, **Д. Колицъркови**, **М. Стоилови**, **К. Андонови**.